

Hakemus 18.2.2025

Luonnonsuojelualan rahoitusmääräyksistä poikkeaminen: Vesikasvillisuuden niitot ja niittojätteen läjittäminen, Rääkkylä, Joki-Hautalampi (HELMI-ohjelma)

HAKIJA Pohjois-Karjalan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

VIREILLE 18.2.2025

PÄÄTÖS, JOTA POIKKEAMISHAKEMUS KOSKEE

Pohjois-Karjalan ympäristökeskus 16.4.2009
PKA-2009-L-109 (251)

Luonnonsuojelualue: Joki-Hautalammen luonnonsuojelualue 8
(YSA204756)

Kunta: Rääkkylä

Kiinteistötunnus: 707-417-1-21

707-417-13-23

707-417-13-36

HAKEMUS

Pohjois-Karjalan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus hakee lupaa poiketa Joki-Hautalammen luonnonsuojelualueen 8 (YSA 204756) rauhoitusmääräyksistä ja tehdä vesikasviniitot sekä kolmen luodon raivaukset Joki-Hautalammen linnuston elinolosuhteiden parantamiseksi vuosina 2025–2027 osana Helmi-elin ympäristöohjelmaa. Hakemus liittyy aiempaan poikkeuslupaan (KESELY/1593/2022). Joki-Hautalampi on Natura 2000-verkostoon (FI0700005) kuuluva lintujärvi, joka kuuluu myös valtakunnalliseen lintuvesiensuojeluohjelmaan, kansainvälisesti arvokkaisiin lintualueisiin (IBA) sekä kansainvälisesti arvokkaisiin kosteikkoalueisiin (RAMSAR). Lisäksi alueella esiintyy runsaslukuisia viitasammakkoa sekä lumme-, siro- ja täplälampikorentoja.

Joki-Hautalamella järven heikko vedenlaatu ja umpeenkasvu on arvioitu suurimmiksi uhkiksi linnustolle, ja vesikasvillisuuden poisto niittämällä on arvioitu olevan yksi tärkeistä lintuvesien kunnostustoimista alueella. Pohjois-Karjalan ELY-keskus on laatinut alueelle 13.1.2025 päivätyn niittosuunnitelman. Niitettävien alueiden kokonaispinta-ala on yhteensä maksimissaan 31 ha, josta arvioidaan olevan vaikeasti niitettävää noin 14 ha ja helposti niitettävää noin 21 ha. Valtaosa niitettävistä alueista on

16.6.2025

ilmaversoisvyöhykettä, pääosin ruovikkoa. Lisäksi matalamassa vedessä on vaikeammin niitettävää saraa ja osmankäämiä. Hakijan palvelunkuvauksessa todetaan, että kaikkea niittoalaa ei ole tarkoitus niittää, vaan kelluslehtisistä aloista pyritään luomaan kasvillisuuden mosaiikkia, ja vaikeasti niitettäviä aloja ei ehkä päästä kunnolla niittämään.

Niittojäte siirretään välittömästi niiton jälkeen hakijan osoittamille läjitysalueille. Väliaikaisilta läjityspaikoilta niittojäte siirretään viikon kuluessa lopulliseen sijoituspaikkaan. Työn kuluessa alueiden rajauksiin, vesillelaskupaikkoihin ja läjityspaikkoihin saattaa tulla erikseen sovittavia muutoksia. Niiton aloitusajankohta on aikaisintaan 1.8.2025. Uusintaniitto pyritään tekemään vuosina 2026 tai 2027.

Joki- Hautalamelle on tehty pesimälinnustoselvitys keväällä ja kesällä 2021, viitasammakkoselvitys keväällä 2021 ja direktiivisudenkorentoselvitys vuonna 2021. Koska niitolla parannetaan Natura-alueen suojeluperusteena olevan linnuston elinympäristöjä ei niitolla arvioida olevan suojeluperusteita heikentäviä vaikutuksia. Loppukesästä toetuttavien niittojen ei arvioida heikentävän viitasammakon eikä korentojen lisääntymis- ja levähdyspaikkojen säilymistä. Niitot monipuolistavat umpeen kasvavaa vesialuetta ja parantavat em. lajien elinolosuhteiden säilymistä pitemmällä aikavälillä. Näin ollen erillistä tarkempaa Natura-arviointia ei tarvita.

Hakemuksen niittotyöhön ja läjitysalueille on hankittu kirjallinen lupa osakunnalta ja Rääkkylän kunnalta sekä suullinen lupa yksityisiltä kiinteistönomistajilta.

MERKINTÄ

Keski-Suomen ELY-keskus on erottanut poikkeamishakemukset koskien Pohjois-Karjalan ympäristökeskuksen päätöstä 18.12.2007 Joki-Hautalammen luonnonsuojelualue 1 perustamiseksi (PKA-2007-L-337 (251), PKA-2007-L-338 (251), PKA-2007-L-339 (251)) ja päätöstä 16.4.2009 Joki-Hautalammen luonnonsuojelualue 8 perustamiseksi (PKA-2009-L-109 (251)) käsiteltäväksi omina asioinaan.

KÄSITTELY

Asianosaisen kuuleminen

Joki-Hautalammen luonnonsuojelualue 8:n (YSA204756) maanomistajaa [REDACTED] on kuultu suullisesti 26.5.2025. Kuulemisen suoritti biologi Kristiina Nyholm. [REDACTED] suhtautuu myönteisesti Joki-Hautalammen alueen niittoon, eikä hänellä ole huomautettavaa suunniteltuun väliaikaiseen läjitykseen Joki-Hautalammen luonnonsuojelualue 8:lle. [REDACTED] mukaan suunnitelman mukainen niemi Joki-Hautalammen luonnonsuojelualue 8:lla on lähialueen ainoa paikka, johon sekä traktori että niittokone pääsevät siten, että niittojätteen saa lastattua traktoriin.

16.6.2025

KESKI-SUOMEN ELY-KESKUKSEN RATKAISU

Keski-Suomen ELY-keskus myöntää luvan poiketa Joki-Hautalammen luonnonsuojelualue 8:n rauhoitusmääräyksistä hakemuksessa esitetyn mukaisesti. Lupa myönnetään seuraavin ehdoin:

- 1) Väliaikaista niittojätteen läjitystä voi tehdä luonnonsuojelualueella niittokaudella, joka sijoittuu ajanjaksolle 1.8.–31.10.
- 2) Niittojäte tulee kuljettaa pois luonnonsuojelualueelta mahdollisimman nopeasti, viimeistään viikon kuluessa ja niittokauden päätyttyä viimeistään 15.11. mennessä.
- 3) Hakija vastaa toimenpiteen muista tarvittavista luvista ja ilmoituksista sekä yhteydenpidosta tarvittaviin viranomaisiin ja maanomistajiin.
- 4) Tämä päätös tai sen kopio on pidettävä mukana työtä tehtäessä ja esitettävä pyydettyä.
- 5) Keski-Suomen ELY-keskuksen kirjaamoon on tehtävä ilmoitus hakemuksessa tarkoitettujen kunnostusten valmistumisesta toteutusvuosittain viimeistään kahden (2) kuukauden kuluttua niiden päättymisen jälkeen.
- 6) Lupa on voimassa 31.12.2027 asti.

PERUSTELUT

Luonnonsuojelulain (9/2023) 54 §:n 1 momentin mukaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi yksittäistapauksessa myöntää luvan poiketa yksityistä luonnonsuojelualueutta koskevista rauhoitusmääräyksistä, jos poikkeaminen ei vaaranna alueen perustamistarkoitusta ja on tarpeen alueen hoidon, käytön tai olemassa olevien yhdyskuntateknisten rakenteiden tai niihin liittyvien laitteiden kunnostamisen taikka tutkimuksen kannalta.

Ympäristöministeriö on päätöksellään 20.11.2024 (VN/18313/2022-YM-9, KEHA/6859/2022) määrännyt Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueen toistaiseksi käsittelemään ja ratkaisemaan kaikki Pohjois-Karjalan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen Helmi-elinympäristöohjelmaan liittyvät hakemukset poiketa yksityisen luonnonsuojelualueen rauhoitusmääräyksistä luonnonsuojelulain (9/2023) 54 §:n 1 momentin nojalla.

Poikkeuslupahakemuksen niittosuunnitelman toimenpiteistä kohdistuu Joki-Hautalammen luonnonsuojelualue 8:n (YSA204756) alueelle yhden väliaikaisen läjityspaikan sijainti kiinteistöllä 707-417-13-23. Joki-Hautalammen luonnonsuojelualue 8:n rauhoitusmääräysten mukaan alueella on kielletty mm. kasvillisuuden vahingoittaminen, kasvien ja niiden osien ottaminen tai vahingoittaminen ja liikkuminen moottoriajoneuvolla.

16.6.2025

Rauhoitusmääräyksissä on erikseen sallittu moottoriajoneuvolla liikkuminen Kompakanniemen tilalla sijaitsevaan niemeen ajouraa pitkin.

Joki-Hautalammen luonnonsuojelualue 8 on perustettu lintuvesiensuojeluohjelman toteuttamiseksi. Keski-Suomen ELY-keskuksen näkemyksen mukaan hakemuksen mukaisen niiton toteuttaminen ei vaaranna luonnonsuojelualueen perustamistarkoitusta, vaan on edellytys kohteen linnustoarvoja parantavan ja ylläpitävän hoidon onnistumiselle. Niittosuunnitelman mukaisen väliaikaisen läjityspaikan käyttäminen Kompakanniemen tilalla sijaitsevassa niemessä on koko niittohankkeen onnistumisen kannalta tärkeää ja perusteltua, koska niemi on lähialueen ainoa paikka, josta traktorilla pääsee hakemaan niittojätteen. Niittojätteen väliaikainen läjittäminen vahingoittaa läjityspaikan kasvillisuutta vain pienialaisesti ja lyhytaikaisesti, mutta ei aiheuta pysyviä jälkiä luonnonsuojelualueen kasvillisuuteen.

Joki-Hautalammen luonnonsuojelualue 8 (YSA204756) kuuluu Joki-Hautalammen Natura 2000 -alueeseen, joka on lintudirektiivin mukainen erityinen suojelualue (SPA). Luonnonsuojelulain 34 §:n mukaan Natura 2000-verkostoon kuuluvan alueen suojelun perusteena olevia luonnonarvoja ei saa merkittävästi heikentää. Keski-Suomen ELY-keskus katsoo, että suunniteltu väliaikainen läjitys ei heikennä niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alueet on sisällytetty Natura 2000 -verkostoon. Näin ollen toiminnan ennalta arviointi luonnonsuojelulain 35 §:n tarkoittamalla tavalla ei ole tarpeen.

Joki-Hautalammen lintuvesikohteen hoidon suunnitteluun liittyvissä lajistokartoituksissa on selvitetty Euroopan unionin tiukkaa suojelua edellyttävien eliölajien esiintymistä alueella. Joki-Hautalammen luonnonsuojelualue 8:lle (YSA204756) sijoittuva väliaikainen niittojätteen läjitysalue ei kohdistu viitasammakon tai direktiivikorentojen lisääntymis- ja levähdyspaikoille.

Luonnonsuojelulain 70 §:n 3 momentissa kielletään mm. rauhoitetun eläinlajin yksilön tahallinen häiritseminen, erityisesti eläinten lisääntymisaikana, tärkeillä muuton aikaisilla levähdysalueilla ja muutoin niiden elämänkierron kannalta tärkeillä paikoilla. Määräys on otettu huomioon tämän päätöksen ehdossa 1. Niittokauden aikarajoituksessa on huomioitu lintujen muutto- ja pesimäaikainen rauhoitusaika 15.4.–1.8., lummelampi-, sirolampi- ja täplälampikorentojen päälentoaika (kesä-heinäkuu) sekä viitasammakon kutuaika ja poikasvaihe (huhti-heinäkuu) ja talvihorroskausi (marras-maaliskuu).

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Luonnonsuojelulaki (9/2023) 34 §, 54 §, 69 §, 70 §, 78 §

Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (2003/13) 19 §

PÄÄTÖKSEN VOIMAANTULO

Päätöksen mukaisiin toimenpiteisiin saa ryhtyä luvan saavutettua lainvoiman muutoksenhakuajan ja mahdollisen muutoksenhaun jälkeen.

16.6.2025

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on tämän päätöksen liitteenä (liite 1).

JAKELU JA SUORITEMAKSU

Päätös	Pohjois-Karjalan ELY-keskus, kirjaamo.pohjois-karjala@ely-keskus.fi
Suoritemaksu	Maksutta

MAKSUN PERUSTE

Valtion maksatusperustelaki (150/1992) 8 §

Laki elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista (897/2009) 25 §

Valtioneuvoston asetus elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2025 (794/2024)

Suoritemaksun määräämistä koskeva oikaisuohje on päätöksen liitteenä (liite 2).

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt biologi Kristiina Nyholm ja ratkaissut yksikön päällikkö Johanna Viljanen.

Liitteet	1 Valitusosoitus 2 Oikaisuvaatimusohje
-----------------	---

Jakelu	Hakija, sähköpostilla
---------------	-----------------------

Tiedoksi	Maanomistaja [REDACTED] Räikkylän kunta, kirjaamo@raakkyla.fi Ympäristöministeriö, kirjaamo.ym@gov.fi Suomen ympäristökeskus, kirjaamo@syke.fi Itä-Suomen poliisilaitos, lisalmi.Ita-Suomi@poliisi.fi Metsäkeskus, kirjaamo@metsakeskus.fi Suomen Luonnonsuojeluliiton Pohjois-Karjalan piiri ry, pohjois-karjala@sll.fi Pohjois-Karjalan lintutieteellinen yhdistys ry, pk.lintutieteellinen@gmail.com Yleistiedoksiantona
-----------------	---

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen ja valitusaika

Tähän päätökseen saa hakea muutosta Hämeenlinnan hallinto-oikeudelta kirjallisella valituksella. Valituskirjelmä on toimitettava Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen kolmenkymmenen (30) päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaantipäivästä. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto, juhannusaatto tai arkilauantai, valituskirjelmän saa toimittaa ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Tiedoksisaantipäivän osoittaa saantitodistus tai tiedoksiantotodistus. Jos päätös on lähetetty postitse tavallisena kirjeenä, katsotaan tiedoksisaannin tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Virkakirjeen katsotaan kuitenkin tulleen viranomaisen tietoon kirjeen saapumispäivänä. Jos päätös on annettu tiedoksi sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetun lain 19 §:ssä tarkoitettuna tavallisena sähköisenä tiedoksiantona, katsotaan tiedoksisaannin tapahtuneen kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Sijaistiedoksiannossa tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen kolmantena päivänä sijais-tiedoksiannosta koskevan tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä. Yleistiedoksiannossa tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä päätöstä koskevan ilmoituksen julkaisemisesta Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen verkkosivuilla.

Valitusaikaa laskettaessa päätöksen tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto, juhannusaatto tai arkilauantai, valituskirjelmän saa toimittaa ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Valituskirjelmän sisältö

Valituksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös);
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset);
- vaatimusten perustelut;
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valituskirjelmän liitteet

Valitukseen on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on esitettävä valtakirja. Jollei hallintotuomioistuin toisin määrää, valtakirjaa ei kuitenkaan tarvitse esittää, jos asiamies on toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa tai valtuutettu on asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista annetussa laissa tarkoitettu luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja.

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmä on toimitettava Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä klo 16.15 mennessä. Valituskirjelmän voi toimittaa perille henkilökohtaisesti, postitse maksettuna postilähetyksenä, sähköisesti (faksina tai sähköpostina) taikka asiamiestä tai lähettiä käyttäen.

Käyntiosoite	Hämeenlinnan oikeustalo, Arvi Kariston katu 5, Hallinto-oikeuden asiakaspalvelu 1. kerroksessa, Hämeenlinna
Postiosoite	Raatihuoneenkatu 1, 13100 HÄMEENLINNA
Kirjaamon puhelinnumero	029 56 42210
Vaihde	029 56 42200
Tietoliikennekatkon sattuessa	050 407 3429
Telefaksi	029 56 42269
Sähköposti	hameenlinna.hao@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Oikeudenkäyntimaksu

Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) ja tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta annetun oikeusministeriön asetuksen (1020/2024) nojalla muutoksenhakijalta peritään asian käsittelystä hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu, jonka suuruus on 310 euroa. Oikeudenkäyntimaksua ei kuitenkaan peritä, jos hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi.

Tuomioistuinmaksulaki (1455/2015): <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151455>

SUORITEMAKSUN MÄÄRÄÄMISTÄ KOSKEVA OIKAISUVAATIMUSOHJE

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että suoritemaksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia siihen oikaisua Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksesta kuuden (6) kuukauden kuluessa maksun määräämisestä. Maksu on määrätty päätöksen antopäivänä. Kuuden kuukauden määräaika päättyy sinä määräkuukauden päivänä, joka järjestysnumeroltaan vastaa päätöksen antopäivää. Jos vastaavaa päivää ei ole siinä kuussa, jona määräaika päättyisi, on sen kuukauden viimeinen päivä määrääjän loppupäivä. Jos määrääjän viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, saa oikaisuvaatimuksen toimittaa ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Sen voi toimittaa henkilökohtaisesti, postitse maksettuna postilähetyksenä, sähköpostilla taikka asiamiestä tai lähettiä käyttäen. Oikaisuvaatimuksen tekijän, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava oikaisuvaatimuskirjelmä. Sähköisesti lähetettyä oikaisuvaatimuskirjelmää ei tarvitse allekirjoittaa.

Oikaisuvaatimuskirjelmässä on ilmoitettava

- maksu, johon oikaisua haetaan
- miltä kohdin maksuun haetaan oikaisua ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla oikaisua vaaditaan, sekä
- oikaisuvaatimuksen tekijän nimi ja yhteystiedot asian hoitamiseksi.

Jos oikaisuvaatimuksen tekijän puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos oikaisuvaatimuksen laatijana on joku muu henkilö, oikaisuvaatimuskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja yhteystiedot.

Oikaisuvaatimuskirjelmään on liitettävä

- maksun määräämisen perusteena oleva asiakirja alkuperäisenä tai jäljennöksenä, sekä
- asiakirjat, joihin oikaisuvaatimuksen tekijä vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on liitettävä oikaisuvaatimuskirjelmään valtakirja. Asianajajan ja julkisen oikeusavustajan on esitettävä valtakirja ainoastaan, jos viranomainen niin määrää. Jos sähköisessä oikaisuvaatimuskirjelmässä on selvitys asiamiehen toimivallasta, asiamiehen ei tarvitse toimittaa valtakirjaa.

Oikaisuvaatimuskirjelmä on toimitettava Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseen viimeistään oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä klo 16.15 mennessä.

Käyntiosoite
Postiosoite
Vaihde
Sähköposti

Cygnaeuksenkatu 1, 40100 Jyväskylä
PL 250, 40101 Jyväskylä
0295 024 500
kirjaamo.keski-suomi@ely-keskus.fi

Oikaisuvaatimuksen käsittelystä ei peritä maksua.

Oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen voi hakea valittamalla muutosta Hämeenlinnan hallinto-oikeudelta.

Tämä asiakirja KESELY/564/2025 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument KESELY/564/2025 har godkänts elektroniskt

Nyholm Kristiina 16.06.2025 15:58

Viljanen Johanna 16.06.2025 16:52